

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Εργαζόμενων ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ συνεδρίασε την Πέμπτη 26/7 προκειμένου να εκτιμήσει την κατάσταση που διαμορφώνεται για τους εργαζόμενους, στο όνομα της έκτακτης ανάγκης που επικαλείται η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ προκειμένου να προχωρήσει σε ανάκληση αδειών, με σκοπό τη διενέργεια “σαρωτικών” ελέγχων στο σύστημα πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων (οργανισμοί πιστοποίησης, επιδοτούμενοι κλπ).

Επικοινωνιακά πυροτεχνήματα χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα - Διαλυμένος δημόσιος τομέας

Ο Σύλλογος Εργαζόμενων ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ εκτιμά ότι η συγκεκριμένη ενέργεια μόνο επικοινωνιακά μπορεί να φανεί χρήσιμη στην Κυβέρνηση. Όσο και αν γίνεται προσπάθεια εξωραισμού της κατάστασης, δεν υφίσταται κανένας πραγματικός μηχανισμός ελέγχου, ο οποίος να μπορεί να επιδράσει αποτελεσματικά στην πάταξη της απάτης και της διαφθοράς και στον τομέα της βιολογικής παραγωγής, για την οποία τόσος ντόρος γίνεται τις τελευταίες ημέρες και ενώ το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ φαίνεται να πυροδοτεί διαρκώς νέες εξελίξεις.

Οι λειτουργίες του δημόσιου τομέα, είτε στο στενό του πυρήνα, είτε στον ευρύτερο, όπου υπάγεται ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ έχουν εδώ και δεκαετίες αποδιοργανωθεί σε βαθμό αποσύνθεσης. Οι υπηρεσίες έχουν αποψιλωθεί από προσωπικό, η υποχρηματοδότηση έχει συρρικνώσει την επιχειρησιακή ικανότητα τους, κρίσιμες λειτουργίες έχουν παραδοθεί στα ιδιωτικά επιχειρηματικά συμφέροντα, τα οποία κόβουν και ράβουν ακόμα και τα ισχύοντα κατά περίπτωση θεσμικά πλαίσια στα μέτρα τους. Η βιολογική παραγωγή - όπως και κάθε άλλη παραγωγική δραστηριότητα της χώρας - έχει παραδοθεί και ελέγχεται από ολιγοπώλια σε μία αγορά που κάνει ό,τι γουστάρει, ενίοτε εκβιάζει κυβερνήσεις, χωρίς το δήθεν επιτελικό κράτος να έχει καμία πραγματική ρυθμιστική ικανότητα. Απλώς καμώνεται ότι μετασχηματίζεται ψηφιακά. Στην πραγματικότητα πίσω από τα φανταχτερά interface των κρατικών Π/Σ κρύβεται ένα κράτος-γυμνός βασιλιάς

και δύο τρεις αποκαμωμένοι υπάλληλοι από δω κι από κει, που καλούνται να καλύπτουν με συνοπτικές διαδικασίες και ρισκάροντας σε αρκετές περιπτώσεις τη δουλειά τους, εάν υποκύπτουν στις διαρκείς πιέσεις που δέχονται ενίοτε από τις ιεραρχίες να παραστήσουν κάτι που δεν είναι, όπως να υπογράφουν δηλαδή άλλοι αντί άλλων, για πράγματα που ουδέποτε έχουν εκπαιδευτεί ή έχουν ασχοληθεί, χωρίς να γνωρίζουν τις ισχύουσες νομοθεσίες και το διάβολο που κρύβεται κατά κανόνα στις λεπτομέρειες τους. Όποιος υπάλληλος προσπαθεί να δουλέψει τηρώντας τους νόμους και τις διοικητικές διαδικασίες βρίσκεται κατηγορούμενος ότι δεν είναι συνεργάσιμος, ότι δεν είναι ευέλικτος και αποτελεσματικός. Κάπως έτσι συμβαίνει και τώρα στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ με τη “γενική επιστράτευση” και την ανάκληση αδειών και μάλιστα με τρόπο που μαρτυρά προχειρότητα, ακόμα και ασχετοσύνη (πχ πλήρωση προϋποθέσεων για την άσκηση ελεγκτικού έργου, αλλότρια καθήκοντα,ειδικότητες), για να ελέγξουν την αγορά της πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων.

Τίποτα επείγον και έκτακτο δεν υπάρχει στην κατάσταση αποσύνθεσης των υπηρεσιών που είναι γνωστή εδώ και χρόνια

Τίποτα επείγον και έκτακτο δεν υπάρχει στη δημιουργία της ισχαιμικής κατάστασης που παρουσιάζει το σύστημα πιστοποίησης και επίβλεψης της βιολογικής παραγωγής. Οι εργαζόμενοι στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ αμέτρητες φορές και με δεκάδες τρόπους έχουν κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου για το γεγονός ότι το ελεγκτικό έργο του Οργανισμού - και στον τομέα της βιολογικής παραγωγής - εκτελείται στοιχειωδώς, μόνο χάρη στην επαγγελματική ευσυνειδησία των λιγοστών καταπονημένων υπαλλήλων και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της γιγαντωμένης αγοράς που έχει δημιουργηθεί. Μίας αγοράς που δεν δημιουργήθηκε γιατί υπάρχει πραγματική αύξηση της ζήτησης των βιολογικών προϊόντων, μιας και αυτά είναι απλησίαστα λόγω κόστους από τη μεγάλη μάζα των καταναλωτών, αλλά έχοντας ως στόχο τις ευρωπαϊκές επιδοτήσεις, οι οποίες όπως φαίνεται το μόνο που παρείχαν ήταν ευκαιρίες ασύδοτου πλουτισμού σε διάφορους πολιτικούς “ημέτερους” με χαρακτηριστικά μαφίας. “Η μπάλα είναι χαμένη εδώ και καιρό” για την ελεγκτική ικανότητα του κράτους, ενώ μέσα σε αυτό το πρόσφορο έδαφος για ρεμούλα, είναι αναμενόμενο ότι τα κόλπα της τα

γνωρίζουν από πρώτο χέρι και μπορούν να τα αξιοποιούν, όσοι έχουν στα χέρια τους θέσεις-κλειδιά σε υψηλά πόστα.

Εγκατάλειψη από τις πολιτικές ηγεσίες του έργου και των υπηρετούμενων σκοπών της αρμόδιας Διεύθυνσης είναι η μόνη πραγματική εικόνα

Γινόμαστε πιο συγκεκριμένοι όσον αφορά την εικόνα στη Διεύθυνση Πιστοποίησης και Προδιαγραφών της Γενικής Διεύθυνσης Διασφάλισης Ποιότητας και Ανταγωνιστικότητας Γεωργικών Προϊόντων, όπου υπάγεται η αρμοδιότητα της επίβλεψης των φορέων πιστοποίησης βιολογικών αγροτικών προϊόντων: Η Διεύθυνση Πιστοποίησης και Προδιαγραφών, από 44 οργανικές θέσεις που κάποτε είχε και μάλιστα καλυμμένες, σήμερα διαθέτει 14 υπαλλήλους με μόλις 2 προϊσταμένους για όλα τα πεδία ελέγχου στον τομέα της πιστοποίησης (ΠΟΠ-ΠΓΕ, βιολογικά, Ειδικές Πτηνοτροφικές Εκτροφές κλπ). Από αυτούς, 4 υπάλληλοι του Τμήματος Επίβλεψης Ιδιωτικών Φορέων και Προδιαγραφών, μαζί με 3 το πολύ ακόμα από άλλα τμήματα που καλούνται περιστασιακά να συμβάλλουν σε ελέγχους και τους 2 προϊσταμένους, συνολικά 8, το πολύ 9 ελεγκτές είναι επιφορτισμένοι με τον έλεγχο 16 Ιδιωτικών Φορέων Πιστοποίησης (ΟΕΠ), που πιστοποίησαν πάνω από 100.000 βιοκαλλιεργητές το 2024.

Το Σύστημα Πιστοποίησης των ΟΕΠ ελέγχεται ετησίως από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και εγκρίνεται από το ΥΠΑΑΤ, ενώ παράλληλα ελέγχεται από το ΕΣΥΔ. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός περί έκτακτων αναγκών για την ανάκληση των αδειών δεν τεκμηριώνεται, καθώς όλοι οι ΟΕΠ θα ελεγχθούν εντός του 2025.

Στοιχεία ελέγχων παραγωγών (παρατίθεται πίνακας).

	2020	2021	2022	2023
Συνολικός Αριθμός καταχωρισμένων επιχειρήσεων (από στοιχεία ΟΕΠ)	31907	38045	64390	85944
Εξέταση εγγράφων (αρ. φακέλων σε έδρες ΟΕΠ)	299	472	489	625
Αριθμός ελέγχων Επαλήθευσης	23	65	43	45
Αριθμός αυτοψιών (Παρατήρησης)	34	36	75	81
Σύνολο Επιτόπιων από ΕΛΓΟ	57	101	118	126

Οι εργαζόμενοι δεν σταμάτησαν ποτέ να μιλούν και να παλεύουν για όλα τα προβλήματα

Ειδική μνεία χρειάζεται να γίνει στην αναφορά του Β' Αντιπροέδρου του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ στη Βουλή, κατά τη συζήτηση για τον νόμο των ΠΟΠ, για ύπαρξη μητρώου 92 ελεγκτών. Δεν γνωρίζουμε σε ποιο Μητρώο αναφέρεται και πόσους ελεγκτές περιλαμβάνει για τα βιολογικά. Εμείς γνωρίζουμε ότι οι ελεγκτές των βιολογικών είναι μετρημένοι στα δάχτυλα του ενός χεριού και μάλιστα μετρώντας με μπόλικη ανοχή. Δεν είναι ζήτημα έκτακτο, ούτε μπορεί να καλυφθεί με συνοπτικές διαδικασίες αυτή η ανάγκη.

Είμαστε επίσης υποχρεωμένοι να επισημάνουμε κάποια μόνο από τα χρόνια αιτήματα των ελεγκτών τα οποία παραμένουν ανεκπλήρωτα, δυσχεραίνοντας την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της εργασίας τους:

- Η νομοθεσία είναι ακρογωνιαίος λίθος για τους ελεγκτές. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2018/848, που τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2022, δεν έχει συνοδευτεί από νέα Υπουργική Απόφαση για συμπληρωματικά μέτρα, με αποτέλεσμα να ισχύει ακόμα η ΥΑ 2543/103240/2017 (ΦΕΚ 3529/Β/9-10-2017), η οποία αφορά προηγούμενους κανονισμούς. Η πρόσφατη αναβάθμιση της αρμόδιας επιτροπής σε task force από το ΥΠΑΑΤ δεν επαρκεί για την κάλυψη αυτής της καθυστέρησης.
- Οι ελεγκτές χρησιμοποιούν ακατάλληλα οχήματα για εκτός δρόμου περιοχές, όπου βρίσκονται οι περισσότερες αγροτικές επιχειρήσεις (μελισσοκομικές, αιγοπροβατοτροφικές, φυτικές καλλιέργειες).
- Λείπουν τεχνολογικά μέσα, όπως συστήματα GPS, για την τεκμηρίωση της τοποθεσίας των ελεγχόμενων αγροτεμαχίων, καθώς και βασικά μέτρα ασφάλειας και υγιεινής των μετακινούμενων, οι οποίοι καλούνται πολύ συχνά να διεξάγουν το ελεγκτικό έργο σε δύσβατες και απρόσιτες περιοχές, υπό αντίξοες καιρικές και λοιπές συνθήκες.
- Παρά την 20ετή εμπειρία των ελεγκτών, δεν έχουν υλοποιηθεί εκπαιδευτικά προγράμματα σε σύγχρονες απαιτήσεις, όπως τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ο έλεγχος φορολογικών παραστατικών μέσω myDATA και η ανάλυση ισολογισμών.

Θέματα όπως τα παραπάνω, εφόσον επιλύονταν, κάνουν τη διαφορά μεταξύ ενός ουσιαστικού κρατικού ελεγκτικού μηχανισμού και ενός ξεχαρβαλωμένου

σκιάχτρου που φιλοδοξεί να αποτρέψει τα διάφορα αρπακτικά από τη λεία των επιδοτήσεων, όπως ισχύει σήμερα.

Για τους παραπάνω ενδεικτικούς λόγους, καταδεικνύεται ότι τίποτε ωφέλιμο δεν πρόκειται να προκύψει για το δημόσιο συμφέρον, το αντίθετο θα υπάρξει συγκάλυψη, από μία επικοινωνιακή ενέργεια με το καπέλο της έκτακτης ανάγκης, από μία γιούργια διαφόρων ελεγκτών που εν μία νυκτί βαφτίζονται το ένα ή το άλλο και καλούνται να ξετρυπώσουν κάθε επιδέξια “κρυψώνα” απάτης και διαφθοράς στο σύστημα πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων, το οποίο στήνεται επί δεκαετίες με την ανοχή και περιορισμένη επιχειρησιακή ικανότητα των θεσμικών υπεύθυνων.

Οι εργαζόμενοι του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ έχουμε χρέος να διαχωρίσουμε τη θέση μας από τα επικοινωνιακά πυροτεχνήματα στα οποία καταφεύγει άρον-άρον η κυβέρνηση και τα διάφορα υπουργεία που σπεύδουν να επικοινωνήσουν τα περί “σαρωτικών ελέγχων”, οι οποίοι δήθεν θα καλύψουν σε μία νύχτα το προμελετημένο και κατασκευασμένο γενικό διοικητικό κενό και τα πάρτι συμφερόντων που στήνονται πάνω σε αυτό. Δεν θα γίνουμε συνένοχοι στις καταστροφικές συνέπειες που έχει για τους αγρότες, η παράδοση της αγροτικής παραγωγής της χώρας στα καπιταλιστικά συμφέροντα, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΚΑΠ.

Καλούμε κάθε εργαζόμενο, εφόσον κληθεί να αναλάβει τέτοιο καθήκον, θεωρώντας ότι δεν διαθέτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για να το φέρει εις πέρας με ευθύνη, αλλά και σε κάθε περίπτωση για την οποία αδυνατεί για οποιοδήποτε λόγο να υποχρεωθεί στο όνομα της δήθεν έκτακτης ανάγκης να ανατρέψει τον προσωπικό και οικογενειακό του προγραμματισμό, να επικοινωνήσει με το Σύλλογο, ώστε να έχει την απαιτούμενη συνδικαλιστική και νομική συνδρομή στη διατύπωση των αντιρρήσεών του.